

HANDREIKING 'WERKEN OP 1,5 METER BINNEN DE WOONDIENSTEN'

VERSIE 2 - 6 NOVEMBER 2020

vereniging van
woningcorporaties

HANDREIKING WERKEN OP 1,5 METER BINNEN DE WOONDIENSTEN

6 november 2020 (versie 2)

In verband met de richtlijnen van de overheid om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan dienen werkgevers in de werkomgeving de 1,5 meter samenleving te implementeren. Het is belangrijk dat corporatiemedewerkers hun werkzaamheden kunnen doen in een veilige- en gezonde werkomgeving. Om woningcorporaties hierin te ondersteunen hebben Aedes, FNV Bouwen & Wonen en CNV Vakmensen deze handreiking opgesteld. Hierin is uitgewerkt hoe corporaties de 1,5 meter samenleving in de werkomgeving kunnen invoeren.

De maatregelen in deze handreiking betreffen drie aspecten van corporatiewerkzaamheden: op kantoor, in de wijk en in bouw- en onderhoud. Ze gaan uit van de RIVM-richtlijnen en de algemene uitgangspunten van de Arbowetgeving.

De maatregelen zijn gebaseerd op de arbeidshygiënische strategie. Deze insteek waarborgt een minimaal beroep op de inzet van beperkt beschikbare persoonlijke beschermingsmiddelen (PBE's). De strategie bestaat als eerste uit maatregelen om besmetting te voorkomen in een werkomgeving met besmettingsrisico. Wanneer werk in gebieden met besmettingsrisico nodig is worden er technische en organisatorische maatregelen getroffen om besmetting te voorkomen. Tot slot zijn er specifieke situaties waarbij alsnog persoonlijke beschermingsmiddelen ingezet moeten worden.

In het kader van de 1,5 meter samenleving dienen corporaties de risico's op besmetting met het coronavirus tijdens de werkzaamheden te inventariseren. Dit uiteraard in het kader van de reguliere, door de Arbowet verplichte, Risico-inventarisatie en -evaluatie¹. Bij deze inventarisatie en het daaropvolgende plan van aanpak met maatregelen is de OR nauw betrokken. Dit conform Arbowet en WOR.

Deze handreiking wordt geactualiseerd als de ontwikkelingen rondom het coronavirus en bijbehorende maatregelen daar aanleiding toe geven. Kijk dus periodiek of er een nieuwe versie beschikbaar is.

De opstellers van deze handreiking gaan er vanuit dat iedereen op een verantwoorde wijze de richtlijnen uit deze handreiking naleeft en actief met elkaar het gesprek voert over de situaties waarin dat lastig is. Wanneer een medewerker twijfelt over de naleving van de richtlijnen, dan maakt hij daarvan melding bij de coronacoördinator binnen de organisatie, de leidinggevende of de werkgever.

Preambule

1. Deze handreiking bevat maatregelen voor werkzaamheden van woningcorporaties, zowel in en om de woningen als in en om de kantoorgebouwen.
2. Hierbij is er zo min mogelijk sprake van contact tussen de huurders/bezoekers en medewerkers en huurders/bezoekers onderling.
3. Uitgangspunt is dat de richtlijnen helder en hanteerbaar zijn voor alle woningcorporaties, huurders en bezoekers.
4. Voor specifieke maatregelen wordt verwezen naar de omgevingen waarin corporaties werkzaam zijn: woningen, wijken en kantoren
5. Woningcorporaties, medewerkers, huurders en bezoekers houden zich aan de RIVM-richtlijnen.
6. Er worden geen maatregelen genomen die de privacy van de medewerker schaden.
7. Aedes, FNV Bouwen & Wonen, CNV vakmensen en de overheid communiceren over de afspraken. Woningcorporaties maken de afspraken zichtbaar op en binnen in de woningcorporatie en via hun digitale kanalen.
8. De handreiking is gebaseerd op de huidige stand van zaken 6 november 2020 (versie 2) en wordt steeds gewijzigd wanneer de situatie daarom vraagt.

¹ <https://www.flowarboportal.nl/content/branchespecifieke-rie>

ALGEMEEN/ ALLE WERKZAAMHEDEN

(DEZE PREVENTIEVE MAATREGELEN MOETEN ALTIJD WORDEN OPGEVOLGD)

Situatie	Bronaanpak	Technisch en organisatorisch	PBM (adembescherming, handschoenen et cetera)
Voor werkgevers	<ul style="list-style-type: none"> Organiseer het werk zó dat medewerkers die thuis kunnen werken dat, ook in de komende periode, zo veel mogelijk blijven doen. Organiseer het werk zó dat medewerkers die voor hun werkzaamheden contact met de huurder hebben, fysiek contact zoveel mogelijk (kunnen) voorkómen. Faciliteer het thuiswerken door bijvoorbeeld het beschikbaar stellen van zaken als beeldscherm, bureaustoel etc. en/of het verstrekken van een thuiswerkvergoeding. Voorkom fysieke vergaderingen/ (personeel)bijeenkomsten/opleidingen et cetera. Benut de digitale mogelijkheden. Medewerkers die tot een risicogroep behoren en zwangere medewerkers werken sowieso zoveel mogelijk thuis. Treed in overleg met medewerkers die huisgenoten hebben in een risicogroep. Spreek met hen af op welke manier zij hun werkzaamheden veilig kunnen verrichten. Een medewerker blijft thuis als hij een van de volgende klachten heeft: verkoudheidsklachten (neusverkoudheid, loopneus, niezen) keelpijn, hoesten, verhoging en of koorts of plotseling verlies van reuk en/of smaak. Neem voor advies, of in gevallen er onduidelijkheid is over maatregelen, contact op met de Arbodienst en/of de bedrijfsarts. 	<ul style="list-style-type: none"> Medewerkers schudden geen handen. Medewerkers houden zoveel mogelijk 1,5 meter afstand (ook tijdens vervoer) Medewerkers hoesten en niezen in hun elleboog. Medewerkers raken hun gezicht zo min mogelijk aan. Medewerkers gebruiken papieren zakdoekjes (eenmalig). Medewerkers wassen regelmatig hun handen (volgens de instructie); en/of gebruiken desinfecterende handgel. Zie streng toe op het naleven van de hygiëneregels van het RIVM en overweeg het gebruik van een mondkapje, indien werken op minder dan 1,5 meter onvermijdbaar is Zorg voor goede ventilatie van werk- en kantoorruimtes: zorg dat de ventilatie voldoet aan de regels van het bouwbesluit. Ventileer 24 uur per dag middels ramen, roosters of een mechanisch ventilatiesysteem. Lucht regelmatig een ruimte 10-15 minuten na gebruik door meerdere mensen. Gebruik geen losstaande airco- of verwarmingsunit met recirculatie van lucht in een ruimte die je met anderen deelt. Werk zoveel mogelijk in vaste teams. 	<ul style="list-style-type: none"> Indien minder dan 1,5 meter onvermijdelijk is, voeren medewerkers alleen werk uit bij calamiteiten wanneer algemene dagelijkse levensbehoeften (koken, toiletgebruik, wassen, schoonmaken et cetera) niet uitgevoerd kunnen worden. In dat geval worden RIVM hygiëneregels toegepast en persoonlijke beschermingsmiddelen zoals mondkapjes, bril/gelaatsmaskers en handschoenen gebruikt.
Voor medewerkers	<ul style="list-style-type: none"> Een medewerker blijft thuis als hij een van de volgende klachten heeft: verkoudheidsklachten (neusverkoudheid, loopneus, niezen,) keelpijn, lichte hoesten, verhoging en of koorts of plotseling verlies van reuk en/of smaak. 	<ul style="list-style-type: none"> Iedereen in de corporatie houdt zich aan de gemaakte afspraken. Iedereen kan een ander aanspreken op het niet of gebrekkig naleven van de regels. 	<ul style="list-style-type: none"> De woningcorporatie faciliteert haar medewerkers (indien van toepassing) met; <ul style="list-style-type: none"> zeep desinfecterende gel

Situatie	Bronaanpak	Technisch en organisatorisch	PBM (adembescherming, handschoenen et cetera)
	<p>benauwdheidsklachten en/ of verhoging (vanaf 38° C).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet naar het werk gaan bij een Corona-infectie van jezelf: Je blijft minimaal 7 dagen in isolatie. Je mag bij milde klachten na 7 dagen het werk hervatten, mits 24 uur klachtenvrij. Langer of ernstiger ziek, blijf dan 14 dagen in isolatie. Overleg zo nodig met de bedrijfsarts. • Niet naar het werk gaan als een huisgenoot naast luchtwegklachten koorts en/of benauwdheid heeft en de uitslag van de coronatest nog niet binnen is. Als de test uitwijst dat het niet om corona gaat, dan mogen werknemers zonder klachten weer aan het werk. • Niet naar het werk gaan bij een Corona-infectie van een huisgenoot of nauw contact. Blijf 10 dagen in (thuis)quarantaine, gerekend vanaf het laatste contact. o De GGD of de bedrijfsarts kan vanuit bron- en contactonderzoek de (thuis)quarantaine opleggen. De (thuis)quarantaine geldt ook bij een melding vanuit de App CoronaMelder. • Tien dagen in (thuis)quarantaine blijven als je terugkeert van een verblijf in een gebied (stad, regio, land) dat door de Rijksoverheid oranje of rood is verklaard. 	<ul style="list-style-type: none"> • In elke corporatie is een coördinator aanwezig die centraal aanspreekpunt is voor vragen van medewerkers. Bij deze coördinator kan de medewerker meldingen doen ingeval hij zich zorgen maakt over de eigen veiligheid of veiligheid van collega's. De coördinator heeft binnen de corporatie geen rol als hiërarchisch- of functioneel leidinggevende. In veel corporaties kan de preventie-medewerker of een Arbocoördinator een dergelijke rol goed vervullen. Bij vragen van medische aard kunnen medewerkers bij de bedrijfsarts terecht. • In het geval de corporatie de maatregelen in deze handreiking niet naleeft en daarmee de medewerkers niet het beoogde beschermingsniveau biedt, ontstaat er een situatie waarin het evident is dat de medewerker het werk niet veilig en gezond kan uitvoeren. De medewerker is dan gerechtigd het werk te onderbreken en treedt op dat moment direct in overleg met de leidinggevende over de maatregelen die nodig zijn om het werk wél veilig en gezond te kunnen uitvoeren. Pas op het moment dat de werkzaamheden veilig en gezond uitgevoerd kunnen worden, wordt het werk hervat. • De medewerkers ontvangen periodiek informatie om het thema Corona actueel te houden. • Draag een mondkapje bij verplaatsingen door een publieke binnenruimte. • Zet het werkgebied in een publieke binnenruimte zodanig af dat de 1,5 meter afstand ook tot omstanders is gegarandeerd. Een mondkapje is dan niet nodig binnen het afgezette werkgebied. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ schoonmaakspullen bureau/toetsenbord en muis ▪ mondkapjes type ffp2 voor eenmalig gebruik maximaal vier uur ▪ plastic handschoenen ▪ gelaatsmaskers (te desinfecteren en hergebruiken) ▪ wegwerpoveralls ▪ signaalhesjes 1,5 meter afstand houden.

AANVULLENDE MAATREGELEN BIJ BOUW EN ONDERHOUD (O.A. BIJ BEWONER THUIS)

Protocol 'Samen Veilig Doorwerken'

Om duidelijkheid te bieden aan bedrijven, bewoners, opdrachtgevers, klanten en alle werkenden over veilig werken in de bouw-, techniek- en installatiesector tijdens de coronacrisis is een protocol voor het veilig samen doorwerken in de bouw opgesteld. Ook aan bod komt de manier waarop werkzaamheden bij mensen thuis veilig doorgang kunnen vinden. Dit protocol is mede ondertekend door de bij deze handreiking betrokken sociale partners (Aedes, FNV Bouwen & Wonen en CNV Vakmensen). Uitgangspunt van dit protocol zijn de geldende adviezen en maatregelen van het RIVM. Het protocol is beoogd als handvat voor de veilige uitvoering van werkzaamheden. Vanuit de praktijk kan er aanleiding zijn om door partijen beredeneerd af te wijken als de situatie daarom vraagt. Bij werkzaamheden in gebouwen waar bewoners of gebruikers verblijven is er reden voor extra voorzichtigheid. Hieronder zijn de maatregelen uit het protocol uitgelicht die specifiek toezien op corporaties, namelijk als een vakman bij een bewoner thuis komt. Via deze [link](#) vind je het totaal van maatregelen voor Bouw en Onderhoud in het 'Protocol Samen Veilig Doorwerken' terug.

Situatie	Bronaanpak	Technisch en organisatorisch	PBM (adembescherming, handschoenen et cetera)
Algemeen	<ul style="list-style-type: none"> Vraag uitdrukkelijk instemming van bewoners voor toegang. Bewoners bepalen of zij toegang geven tot hun woning. Vraag bewoners of zij of huisgenoten de afgelopen 24 uur gezondheidsklachten in relatie tot het coronavirus hebben gehad of behoren tot de categorie kwetsbare personen Vraag bewoners om het huis goed te ventileren. Vraag bewoners om de installatie of de werkplek goed bereikbaar te maken. <p>Bij bewoners of huisgenoten met het coronavirus of gezondheidsklachten in relatie tot Corona:</p> <ul style="list-style-type: none"> Alleen werk uitvoeren bij ernstige storing of calamiteit. Ernstig is als algemene dagelijkse levensbehoefte (koken, toiletgebruik, wassen, schoonmaken et cetera) niet uitgevoerd kunnen worden 	<ul style="list-style-type: none"> Bewoners moeten 1,5 meter afstand houden. Beperk het bezoek tot het noodzakelijke werk. Bij aftekenen contact door bewoner met documenten of apparatuur zoveel mogelijk vermijden. <p>Bij bewoners of huisgenoten met het coronavirus of gezondheidsklachten in relatie tot Corona:</p> <ul style="list-style-type: none"> De buitendeur staat open of wordt door iemand anders vanaf buiten geopend. De klanten bevinden zich in een andere ruimte. Communiqueer indien nodig met de klant via de telefoon. 	<p>De vakman draagt een mondkapje of face shield bij het eerste persoonlijke contactmoment met een bewoner. De vakman maakt met de bewoner afspraken om veilig te kunnen werken. Het doel hiervan is om nauwe contactmomenten (waarbij de 1,5 meter afstand houden niet mogelijk is) te voorkomen. Als de afstand van 1,5 meter gegarandeerd is, kan de vakman veilig doorwerken zonder mondkapje of face shield.</p> <p>Als er alsnog nauwe contactmomenten nodig zijn met bewoners, dan draagt de vakman een mondkapje of face shield en wordt de bewoner gevraagd dit ook te doen.</p> <p>De vakman draagt geen mondkapje of face shield in de volgende situaties: een mondkapje of face shield vormt een gevaar voor de vakman bij de werktaak; de werktaak vereist het dragen van adembescherming.</p> <p>Bij bewoners of huisgenoten met het coronavirus of gezondheidsklachten in relatie tot Corona:</p> <p>Altijd een mondkapje en voor extra bescherming eventueel:</p>

Situatie	Bronaankpak	Technisch en organisatorisch	PBM (adembescherming, handschoenen et cetera)
			<ul style="list-style-type: none"> • Wegwerp handschoenen • Wegwerpoverall • Wegwerpsloffen • Veiligheidsbril (wegwerp of anders desinfecteren).

Communicatie

De rijksoverheid heeft een uitgebreide hoeveelheid campagnemiddelen (posters, flyers et cetera) met uitleg over de richtlijnen van het RIVM en praktische aanwijzingen over hoe de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. U kunt deze downloaden op [rijksoverheid.nl](https://www.rijksoverheid.nl). Deze posters en flyers kunt u gebruiken binnen uw corporatie. Er is ook materiaal beschikbaar voor laaggeletterden.

Daarnaast hebben de sociale partners op hun websites uitgebreide informatie met betrekking tot de coronamaatregelen. Op de [website van Aedes](#) vindt u ook voorbeelden van de aanpak bij diverse corporaties.

Contactgegevens:

Aedes

I: <https://www.aedes.nl/dossiers/coronacrisis.html>

E: aedes@aedes.nl

CNV Vakmensen:

I: www.jeachterban.nl/woondiensten

E: r.heins@cnavkmensen.nl

FNV Bouwen & Wonen:

I: www.fnv.nl/corona

E: woondiensten@fnv.nl